

Özel Eğitim İçin Materyal Geliştirme ve Fatih Projesi

Goknur Kaplan Akıllı, Kürşat Çağiltay, Hasan Çakır, Necdet Karasu

ODTÜ, BÖTE, Gazi Üniversitesi, Özel Eğitim, Zihinsel Engelliler Eğitimi
akilli@metu.edu.tr, kursat@metu.edu.tr, hasanc@gazi.edu.tr, necdetkarasu@gazi.edu.tr

Özet: Türkiye’de zihinsel engelli çocukların özel eğitim hizmetlerinden yararlanma oranları son yıllarda artmasına rağmen, bu gruba yönelik etkili eğitim hizmetlerinin sunulması ve yenilikçi öğretim materyallerinin kullanımı konularında yeterli bir noktada olduğumuz söylenemez. Dolayısıyla zihinsel engelli çocukların eğitiminde nitelik sorunları oluşmaktadır. TÜBİTAK destekli bir proje olan ÖZTEK projesi, özel eğitim öğrencilerine yönelik teknoloji ile zenginleştirilmiş öğrenme ortamları kullanarak temel ve bilişsel kavramların öğretimi ve etkililiğinin araştırılmasını amaçlamaktadır. Bu bağlamda kapsamlı bir alanyazın taraması yapılarak dünyadaki ve ülkemizdeki mevcut durum ortaya konulmuş ve bu alandaki güncel tartışmalar ve ihtiyaçlar saptanmıştır. Ayrıca yine bu amaç doğrultusunda sadece zihinsel engele sahip çocukların değil, velilerin ve halihazırda değişik özel eğitim kurumlarında çalışmakta olan öğretmenlerin ve idarecilerin de görüşlerine başvurulmuştur. Tüm bu girdilerin sonucunda, proje kapsamında birbirleri ile bütünleşik ya da ayrı ayrı kullanılma özelliğine sahip eğitim materyalleri geliştirilmeye başlanmıştır. Bu materyaller arasında, akıllı/etkileşimli oyuncaklar, klavye ve fare kullanmayı gerektirmeyen çoklu dokunmalı etkileşimli masa/tahta ve vücut hareketleri ile kontrol edilebilecek etkileşimli çokluortam eğitim yazılımları bulunmaktadır. Bu farklı teknolojilerin, hedef kitle grubunun ihtiyaçlarına yönelik olarak özellikle "bilişsel beceriler, matematik ve günlük yaşam ve özyeterlilik becerilerine" yönelik içeriklerin etkili ve verimli şekilde öğretimine destek olması planlanmıştır. ÖZTEK projesi ülkemiz açısından büyük önem taşıyan Fatih Projesi kapsamında okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretimdeki öğrenme-öğretme süreçlerinde bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının bugüne kadar dile getirilmeyen özel eğitim ayağını ele alması açısından da oldukça önemli bir görev üstlenmiştir. Fatih Projesi kapsamında özel eğitim nasıl ele alınması gerektiği, hedef kitledeki çocukların özel gereksinimlerinin neler olduğu, yapılması gerekenler, bu gereksinimlere uygun teknolojiler ve materyal geliştirme süreçleri bu bildiride tartışılacaktır. Ayrıca bildiride araştırmacıların ÖZTEK projesi kapsamında materyal tasarımına ilişkin edindikleri tecrübelerin yanısıra geliştirmiş oldukları teknoloji-zengin materyallerin örnekleri de paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: ÖZTEK, özel eğitim, teknolojiyle zenginleştirilmiş materyaller, Fatih Projesi